

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1980

Sted

Fredensborg Slot

Hvad hjertet er fuldt af må komme allerførst, og jeg kan ikke begynde denne aften uden at bringe en tak for det gamle år. Både på rejser rundt i landet, ved festlige lejligheder og i det daglige modtager jeg, min mand og vore to drenge så megen varme og sympati fra alle sider, at det gør hver dag rigere. Til min 40 års fødselsdag modtog jeg gaver og telegrammer og hilsener, som jeg er uendelig taknemmelig for, men først og fremmest vil jeg sige tak for de kærlige tanker, jeg føler ligger bag al denne hyldest, og som er en støtte og en kilde til inspiration. For os alle i familien blev årets største oplevelse dog min moders fødselsdag, en dag, som hun vist nok selv frygtede, men som blev den smukkeste bekræftelse på, at hun ikke blot er elsket og respekteret, men at hendes liv og gerning har mening. En smukkere fødselsdagsgave gives ikke. Fødselsdage og nytår er en underlig foreteelse; i det daglige følger time på time, dage bliver til uger og måneder, og pludselig opdager vi, at et år er gået. At tid er et relativt begreb er ikke nogen floskel. For barnet er der en evighed til jul, når vi skriver 1. december, for de voksne er det 'allerede jul igen'. Den unge møder hver dag med nysgerrighed og lægger utålmodigt år til år, den fyrrårige forstår pludselig, at mere end halvdelen af livet sandsynligvis er gået. Mennesker ældes, det ved vi, vort århundrede er ved at løbe ud, kan tiden også ældes, eller kan kulturer? Mange civilisationer har blomstret og er døde og begravet, hvad med vor egen, går den mon på hæld?

Det er, som om den økonomiske nedgang, vi oplever i disse år, snarere opfattes som en forløber for endnu værre ting end som en udfordring til os alle. Er det mon, fordi også de unge ubevidst aner, at vor civilisation er blevet gammel, at så alt for mange lader sig opsluge af narkotika? Det er næsten, som om de valgte hellere at springe i afgrunden nu, frem for at give livet en chance med al den risiko, som er en del af livet.

Der er meget, som kan bekymre ikke blot de unge i denne tid; der er

økonomiske vanskeligheder, der er frygten for, at ufreden i verden skal brede sig med live problemer til følge, og der er arbejdsløsheden, der i år er mere omfattende, end den har været i lange tider.

Jeg tror, vi prisgiver alle de svageste i samfundet, hvis vi ser for sort på vor egen tid – for hvis de, der har kræfter, er modløse, hvordan skal så de svage gøre sig håb om, at morgendagen er værd at opleve?

Vist skal vi ikke bilde os ind, at vor egen civilisation er den bedste – endsige den eneste gyldige – og det samme gælder om vort eget land, om Danmark; men denne del af verden, dette land er vort, her er vi vokset op, her har vi rod, herfra vor verden går. Vi skal ikke 'hygge os i smug', men vi skal værne om vort land, vor kultur, vort sprog, ikke ved at lukke det inde i et glasskab på museet, smagfuldt belyst og med forklarende tekst – det skal ske ude på torvet, i vore hjem, i vore skoler, på hver arbejdsplads, der hvor livet er, hvor der kan blæse koldt og regne, men hvor solen også kommer.

I de senere år er mange mennesker kommet til Danmark ude fra den store verden, hvor vilkårene ofte er meget anderledes end hos os. Nogle slår sig ned for en kortere tid, andre håber at kunne lægge resten af deres liv og deres børns tilværelse blandt os i Danmark. Årsagerne kan være mange, ønsket om bedre vilkår, større tryghed, eller fordi de i Danmark ser en sikker havn. De er nu vore medborgere, dem skal vi gøre vort land begribeligt for, så at det har en mening for dem at indpasse sig i vort samfund. De er også med, når vi ønsker hinanden et godt nytår.

På denne nytårsaften sidder der ligesom i tidligere år mange danske tiden for landets grænser, både fjernt og nær. Til dem går mine tanker og min nytårshilsen med tak for deres trofasthed overfor, hvad der er dansk, og for den indsats de yder, og som gør deres land ære.

Til Færøerne og Grønland sender jeg mine gode nytårsønsker i glæden over den gensidige respekt og samhørighed, som præger forholdet mellem de tre folk i Det Danske Rige. Den tillid skal vi fortsat bygge på, og jeg håber og tror, at den vil bestå usvækket også i fremtiden.

For at et skib kan sejle, og tog kan gå, for at meddelelser kan nå frem, for at vi alle kan sove trygt, er mennesker i aktivitet tidlig og sent rundt om i vort

samfund; hvad enten de er valgt eller hvervet til deres gerning, hvad enten de virker i det stille eller fremme i rampelyset, i forsvar og politi eller sygehuse, vil jeg rakke dem for deres gerning i det gamle år og ønske dem et godt nytår.

Fra i morgen skriver vi 1981, vi er i firserne – fattigfirserne, som nogle ynder at sige. Der er noget selvynkende i det udtryk, som jeg ikke kan lide, for fattige – ynkverdige bliver vi ikke, blot fordi vi har mindre råd end før, men fordi vi med os selv ved, at vi ikke har sat nok ind på at holde modet oppe hos os selv og hos hinanden.

Mennesker, der bliver genstand for oprigtige beundring, er næsten altid dem, der gør mere end det blot nødvendige, vi kalder dem ofte 'enere' som en særlig hædersbevisning; men egentlig er det vor egen fallit-erklæring, vi dermed udtrykker, for vi har hver og en noget, vi skal gøre, og jeg gad vide, om vi ikke altid kunne gøre mere. Det nødvendige holder os og vort samfund i gang, men det lille – eller store – ekstra nap. det bringer os videre, både vort samfund og os selv, hver enkelt af os. Vi skal ikke lade tiden slæbe os ved hårene baglæns ind i 1981, vi skal selv, uforknytte, gå det ny år i møde og af hjertet ønske hinanden et godt nytår.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1980>